

प्राचीन व्याकरणम्

कोड -- 1102

प्रश्नबैंक

- 1) 'अष्टाध्यायी' इति ग्रन्थस्य लेखकः अस्ति ?
- 2) 'अष्टाध्यायी' इति ग्रन्थे अध्यायाः सन्ति ?
- 3) 'अष्टाध्यायी' इति ग्रन्थे पादाः सन्ति ?
- 4) अष्टाध्यायी इति ग्रन्थस्य एकस्मिन् अध्याये पादाः सन्ति ?
- 5) सूत्रकारः कः ?
- 6) वार्तिककारः कः ?
- 7) भाष्यकारः कः ?
- 8) सूत्रं कतिविधम् ?
- 9) माहेश्वर सूत्राणि सन्ति ?
- 10) पाणिनेः मातुः नाम किम् ?
- 11) काशिकाकारौ कौ ?
- 12) 'काशिका' इत्यत्र कः धातुः ?
- 13) 'काशिका' ग्रन्थस्य रचना कुत्र बभूव ?
- 14) उगवादिभ्यो.....प्रत्ययः अस्ति ?

- 15) "तस्मै हितम्" इति सूत्रे तस्मै इत्यत्र का विभक्तिः ?
- 16) अजाविभ्यां.....प्रत्ययः अस्ति ?
- 17) तदर्थं विकृतेः..... इति सूत्रं पूरय ?
- 18) संख्याया अतिशदन्तायाः प्रत्ययः अस्ति ?
- 19) पात्र शब्दात् प्रत्ययः अस्ति ?
- 20) दण्ड्यः इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति ?
- 21) तेन तुल्य क्रिया.....इति सूत्रं पूरय ?
- 22) तस्यभावस्..... इति सूत्रं पूरय ?
- 23) मित्रावरुणीयम् इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति ?
- 24) शालेयम् इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति ?
- 25) 'संख्यायाम् अवयवे तयप्' इति सूत्रेण प्रत्ययः भवति ?
- 26) थट् च.....इति सूत्रं पूरय ?
- 27) नित्यशताधिमासार्धमास..... इति सूत्रं पूरय ?
- 28) 'गोषदक' इत्यत्र प्रत्ययः अस्ति ?
- 29) दन्त उन्नत ' इति सूत्रं पूरय ?
- 30) 'दन्तुरः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?
- 31) कस्याः विभक्तेः तसिल् प्रत्ययः भवति ?
- 32) स्थूलादिभ्यः प्रकार वचने-" इति सूत्रेण प्रत्ययः भवति ?

- 33) लिटिधातो..... इति सूत्रं पूरय ?
- 34) 'इकोयणचि' इति सूत्रेण सन्धिः भवति ?
- 35) 'एचोऽयवायावः' इति कस्य सन्धे : सूत्रम् ?
- 36) गुणसन्धेः सूत्रं किम् ?
- 37) 'तवेदम्' इत्यत्र सन्धिः भवति ?
- 38) 'वृद्धिरेचि' इत्यनेन सूत्रेण सन्धिः भवति ?
- 39) 'ब्रह्म + ओदनः' इति भवति ?
- 40) दीर्घसन्धेः सूत्रं किम् ?
- 41) 'अग्नेऽत्र' इत्यत्र सन्धिः अस्ति ?
- 42) पूर्वरूप सन्धेः सूत्रं भवति ?
- 43) 'अकर्मधारये' इति सूत्रं पूरय ?
- 44) 'मनसः..... इति सूत्रं पूरय ?
- 45) "द्व्रलोपे पूर्वस्य दीर्घोऽणः" इत्यनेन सूत्रेण किं विधीयते ?
- 46) 'विश्वावसुः' इत्यत्र 'विश्व इति उत्तरपदस्य दीर्घः केन सूत्रेण भवति ?
- 47) थलि च.....इति सूत्रं पूरय ?
- 48) गाथिविदथिकेशिगनि....." इति सूत्रं पूरय ?
- 49) यु वु इत्यनयोः स्थाने क्रमाद् आदेशो भवति ?

50) यु स्थाने अन वु स्थाने अक इति केन सूत्रेण भवति ?

51) आयनेयीनीयियः..... इति सूत्रं पूरय?

52) युग्ममेलनं कुरुत --

फस्य -- आयन

ढस्य ---- एय

खस्य --- ईन्

छस्य --- ईय्

घस्य --- इय्

53) 'नाडायनः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?

54) 'वैनतेयः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?

55) 'आढ्यकुलीनः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?

56) 'गार्गीयः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?

57) 'क्षत्रियः' इत्यत्र प्रत्ययः भवति ?

58) 'भ्यसः' इत्यस्य आदेशो भवति ?

59) तुह्योस्तातङ्गा..... इति सूत्रं पूरय ?

60) विद् ज्ञाने इत्यस्माद् धातोः शतुः इत्यस्य आदेशो भवति ?

61) सिचिवृद्धिः..... इति सूत्रं पूरय ?

62) 'पचमानः' इत्यत्र मुगागमः केन सूत्रेण भवति ?

- 63) 'मार्ष्टा' इत्यत्र वृद्धिः केन सूत्रेण भवति ?
- 64) किम् इत्यस्य कः भवति ?
- 65) ठस्य कः आदेशो भवति ?
- 66) 'न्यग्रोधश्च.... इति सूत्रं पूरय ?
- 67) देवता..... इति सूत्रं पूरय ?
- 68) 'वो विधूनने जुक्' इत्यनेन सूत्रेण आगमो भवति ?
- 69) 'भियोहेतुभयेषुक्' इत्यनेन सूत्रेण आगमो भवति ?
- 70) मिदेः अङ्गस्य इको शिति प्रत्यये परतः किं भवति ?
- 71) गुणोर्ति..... इति सूत्रं पूरय ?
- 72) अनो नुट् भवति कस्मिन् विषये ?
- 73) कृप धातोः रेफस्य लकारादेशो केन सूत्रेण भवति ?
- 74) चोः किं भवति ?
- 75) होः किं भवति ?
- 76) नहो हस्य किं भवति ?
- 77) 'शुषः..... इति सूत्रं पूरय ?
- 78) पचो..... इति सूत्रं पूरय ?
- 79) 'क्षामः' इत्यत्र मकारादेशः केन सूत्रेण भवति ?
- 80) हैहे प्रयोगे... इति सूत्रं पूरय ?
- 81) रेफवकारान्तस्य धातोः पदस्य उपधायाः इकः दीर्घो भवति केन सूत्रेण. ?

- 82) 'ढो ढे लोपः' इत्यनेन भवति ?
- 83) 'रोरि' इत्यनेन भवति ?
- 84) व्योर्लघुप्रयत्नतरः..... इति सूत्रं पूरय ?
- 85) लोपः..... इति सूत्रं पूरय ?
- 86) स्तोः श्चुना..... इति सूत्रं पूरय ?
- 87) तत् + लयः इति मिलित्वा भवति ?
- 88) 'वाक्छेते' इत्यत्र छत्वं केन सूत्रेण भवति ?
- 89) अष्टाध्याय्याः अन्तिमं सूत्रं किम् ?

आम् न

- 90) पूरणार्धाट् ठन प्रत्ययो भवति ?
- 91) पत्यन्तपुरोहितादिभ्यो यक् प्रत्ययो भवति ?
- 92) पञ्चम्याः तसिल् प्रत्ययो भवति ?
- 93) कालात् इत्यत्र पञ्चमी विभक्तिः ?
- 94) 'पूर्वोभ्यासः' इत्यनेन अभ्यास संज्ञा भवति ?
- 95) अभ्यस्त संज्ञा भवति 'उभे अभ्यस्तम्' इति सूत्रेण ?
- 96) 'मालादीनां च' इति सूत्रेण आदिरुदात्तो भवति ?
- 97) 'इकः कारो' इति सूत्रेण उपसर्गस्य उत्तरपद दीर्घो भवति ?

- 98) अनुशाधि इत्यत्र आङ् उपसर्गः अस्ति ?
- 99) ह्रस्वनद्यापो मुट भवति ?
- 100) 'शदेरगतो तः इति सूत्रेण नकारादेशो भवति ?
- 101) 'तिष्ठतेरित' इति सूत्रेण उकारादेशो भवति ?
- 102) 'छन्दसि' इत्यत्र प्रथमा विभक्तिः अस्ति ?
- 103) नहो हकारस्य धकारादेशो झलि परे प्रारम्भे भवति ?
- 104) 'मोऽनुस्वारः' इत्यनेन विसर्गः भवति ?
- 105) 'ष्टुना ष्टुः' इत्यनेन श्चुत्वं भवति ?
- 106) 'आशीतिकम्' इत्यत्र 'केन सूत्रेण कः प्रत्ययो भवति ?
- 107) व्रीहि शालि शब्दाभ्यां ढक् प्रत्ययो केन सूत्रेण भवति ?
- 108) कुतः, यतः, ततः इत्यादिषु कः प्रत्ययः ? केन सूत्रेण भवति ?
- 109) 'अणुकः' इत्यत्र कन् प्रत्ययः केन सूत्रेण भवति ?
- 110) 'लिटिधातोरनभ्यासस्य' इति सूत्रेण किं भवति ?
- 111) 'तस्मान्नुडचि' इति सूत्रस्य पदच्छेदः कः ?
- 112) 'श्चान्नलोपः' इति कति पदात्मकं सूत्रम् ?
- 113) 'सर्वनाम्नः उत्तरस्य डेः कः आदेशो भवति ?

114) ' इदितो नुम् धातोः' इत्यनेन सूत्रेण नुमागमः
कस्याम् अवस्थायां भवति ?

115) 'ग्रहीतुम्' इत्यत्र दीर्घः केन सूत्रेण भवति ?

116) 'लोपः पिबतेरीच्चाभ्यासस्य' इति कति
पदात्मकं सूत्रम् ?

117) गतिः गतौ परतः किं भवति ?

118) संयोगान्तस्य पदस्य लोपः केन सूत्रेण भवति ?

119) डमुट् आगमः केन सूत्रेण भवति ?

120) त्रिप्रभृतिषु वर्णेषु संयुक्तेषु कस्य मतेन द्वित्वं न
भवति ?

121) युग्ममेलन कुरुत --

उगवादिभ्यः --- यत्

वैहेयम् --- ढक्

इदम् --- इश्

स्थूलादिभ्यःप्रकारवचने --- कन्

एकाचो द्वे ---- प्रथमस्य

अजादेः --- द्वितीयस्य

122) तत्पुरुषे कृतिः -' इति सूत्रं पूरय ?

123) 'उदुपधाया गोः' इत्यनेन सूत्रेण किं भवति ?

124) 'जिघ्रतेर्वा' इत्यनेन सूत्रेण किं भवति?

125) 'उपसर्गस्य अयतौ' इति सूत्रेण किं भवति ?

126) ओकारादुत्तरस्य यकारस्य लोपो भवति कस्य मते ?

127) 'पूर्वाह्लः' इत्यत्र णकारादेशः केन सूत्रेण भवति ?

128) ' दूराद्धूते च ' इति कति पदात्मकं सूत्रम् ?

129) 'तासस्त्योः... इति सूत्रं पूरय ?

130) 'अनुदात्तं पदमेकवर्जम्' कीदृशं सूत्रम् ?

131) 'शरीरावयवाद्यत' इति सूत्रस्य काशिकानुसारेण व्याख्यां कुरुत ?

132) 'आयनेयीनीयियःफढखछघां प्रत्ययादीनाम्' इति सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत ?

133) 'इकोयणचि' इति सूत्रेण किं भवति ?

उदाहरणानुसारेण दध्यत्र, मध्वत्र इति रूपद्वयं साधय '

134) एचोऽयवायावः' इति सूत्रे एचः इत्यत्र कीदृशी षष्ठी ? ए ओ ऐ औ इत्येतेषां स्थाने के आदेशाः भवन्ति ?

135) उपेन्द्रः, गङ्गोदकम् इति शब्दद्वयं साधय ?

136) 'वृद्धिरेचि' इति सूत्रस्य उदाहरणानुसारं व्याख्यां कुरुत ?

- 137) प्राच्छति इत्यत्र वृद्धिः केन सूत्रेण विधीयते ?
- 138) दैत्यारिः, श्रीशः, विष्णूदयः इत्येतेषां शब्दानां सिद्धिं कुरुत ?
- 139) 'गवाग्रम्' इति शब्दस्य सिद्धिं कुरुत ?
- 140) 'स्तोः श्चुना श्चुः' इति सूत्रस्य उदाहरणानुसारं व्याख्यां कुरुत ?
- 141) 'झलां जशोऽन्ते' इति सूत्रेण किं विधीयते ? वागीश इति शब्दस्य सिद्धिं कुरुत ?
- 142) 'उत्थानम्' इति शब्दस्य सिद्धिं कुरुत ?
- 143) 'छे च' इति सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत ?
- 144) 'पदान्ताद्वा' इति सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत ?
- 145) 'हशि च' इत्यनेन सूत्रेण किं विधीयते ? उदाहरणानुसारं लिखत ?
- 146) 'रोरि' इति सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत ?
- 147) 'पदान्तस्य' इति सूत्रस्य व्याख्यां कुरुत ?
- 148) 'ह्रस्वनद्यापो नुट्' इति सूत्रेण किं विधीयते ?
- 149) 'नामि' इति सूत्रस्य उदाहरणानुसारं व्याख्यां कुरुत ?
- 150) 'जसःशी' इति सूत्रेण किं विधीयते ? उदाहरणानुसारं लिखत ?